

“Benim mânevi mirasım ilim ve aklıdır.”
Mustafa Kemal Atatürk

Bilim ve Teknik

Aylık Popüler Bilim Dergisi
Yıl 55 Sayı 657
Ağustos 2022

İmtiyaz Sahibi

TÜBİTAK Adına Başkan
Prof. Dr. Hasan Mandal

Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Rukiye Dilli

Yayın Yönetmeni - Editör

Dr. Özlem Kılıç Ekici

Yayın Danışma Kurulu

Prof. Dr. Emine Adadan
Doç. Dr. İsmail Sengör Altungövdre
Prof. Dr. Elif Damla Arısan
Doç. Dr. Rukiye Dilli
Doç. Dr. Nuray Karapınar
Prof. Dr. Faruk Soyduğan

Araştırma ve Yazı Grubu

Dr. Özlem Ak
Dr. Tuncay Baydemir
Dr. Bülent Gözcelioğlu
Dr. Mahir E. Ocak
İlay Çelik Sezer

Redaksiyon

Dr. Nurulhude Baykal

Grafik Tasarım-Web

Hüseyin Diker

Mobil Uygulama

Selim Özden

Teknik Yönetmen

Sadi Atılğan

Mali Yönetmen

Adem Polat

Mali ve İdari Hizmetler

M. Furkan Aktaş

İletişim Bilgileri

TÜBİTAK *Bilim ve Teknik* Dergisi
Bilim ve Toplum Başkanlığı
Remzi Oğuz Arık Mah.
Tunus Cad. No:80
06540 Çankaya ANKARA
bteknik@tubitak.gov.tr
www.bilimteknik.tubitak.gov.tr

Abone İletişimleri

abone@tubitak.gov.tr
<https://yayinlar.tubitak.gov.tr>

Baskı PROMAT Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

<http://www.promat.com.tr/>

Baskı Tarihi 25.07.2022

Dağıtım Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.

<http://www.tdp.com.tr>

Bilim ve Teknik Dergisi, Millî Eğitim Bakanlığı
[Tebliğler Dergisi, 30.11.1970, sayfa 407B, karar no: 10247]
tarafından lise ve dengi okullara; Genelkurmay Başkanlığı
[7 Şubat 1979, HRK: 4013-22-79 Egt. Krs. Ş. sayı Ngr.85]
tarafından Silahlı Kuvvetler personeline tavsiye edilmiştir.

ISSN 977-1300-3380

Fiyatı 7 TL - Yurt Dışı Fiyatı 5 Euro

Her ayın 1'inde çıkar.

Ulu önder Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün başkumandanlığında kahraman Türk askerimizin zaferiyle sonuçlanan Büyük Taarruz'u 100. yılında coşkuyla anıyoruz. Hepimizin 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlu olsun!

Gök bilimi alanındaki önemli konuları ele almaya, uzay çalışmalarındaki güncel gelişmeleri takip etmeye ve #gözümüzyukarıdaolsun demeye bu sayımızda da devam ediyoruz.

“Evren nasıl oluştu?” sorusuna cevap vermeye çalışan bilim insanlarının çoğu “Büyük Patlama” kuramı üzerinde duruyor. Çok sayıda kozmik oluşumu, fiziksel süreci ve olayı açıklamak için kozmik patlamalar; genellikle de çok şiddetli ve enerjik patlamalar kanıt olarak kullanılıyor. Faruk Soyduğan bu ayki yazısında yıldız kaynaklı patlamaları ve mikrovavadan hipernovaya uzanan farklı patlama sınıflarını etkileyici görseller eşliğinde detaylı bir şekilde ele alıyor. Patlamaları anladıkça sadece yıldızların yaşamı hakkında değil, aynı zamanda evrendeki ağır ve değerli elementlerin kaynağı hakkında da bilgi sahibi oluyoruz. Uzaydaki dev hassas aynası sayesinde uzun dalga boylu görünür ışık ve yakın kızılötesi ışığın yanı sıra orta kızıl ötesi ışığa da duyarlı olan James Webb Uzay Teleskobu evrenin merak edilen gizemlerini gözler önüne sermeye ve bugüne kadarki en detaylı kızılötesi görüntüleri dünyaya göndermeye başladı. James Webb'in eşsiz kapasitesini gözler önüne seren bu ilk görüntülerin neler anlattığını Mahir Ocak bizim için özetliyor. Bir diğer yazısında ise kütle çekimini ölçen kuantum sensörlerden bahsediyor. Güneş sistemini, özellikle de gezegenleri detaylı bir şekilde ele aldığımız ve içeriğini artırılmış gerçeklik uygulaması ile zenginleştirdiğimiz Güneş sistemi posterini okurlarımızdan gelen yoğun istek üzerine yeniden veriyoruz.

Özlem Ak'un bu ayki yazılarından yenilenebilir enerji ve malzemeler için çok önemli bir potansiyel oluşturan lignini parçalayabilen yapay bir enzimin geliştirildiğini, bazı insanların yıllarca süren aşırı bir sosyal geri çekilme davranışı sergileyebileceğini ya da “ne kaçırdım” korkusuna kapılabileceğini ve bunlara nelerin sebep olabileceğini öğreniyoruz. “Suyun Üzerinde Kayan Gemiler” ve “Karbon dioksiti Kayaca Dönüştürerek Yer Altına Hapsetmek” başlıklı yazılarımızı da zevkle okuyacağınıza eminiz.

Dergimizin daha düşük fiyata ve ücretsiz kargoyla sizlere ulaşacağı abonelik fırsatından faydalanmak için <https://yayinlar.tubitak.gov.tr/> adresini ziyaret edebilirsiniz. Dergimizin internet sayfasını (<https://www.bilimteknik.tubitak.gov.tr>) ve sosyal medya hesaplarını da takip edebilir, hayatınızdaki yerini ve size neler kattığını bizlerle paylaşabilirsiniz (bteknik@tubitak.gov.tr).

Nesiller büyüten dergimizin bu sayısını da keyifle okumanızı diliyor, sonraki sayılarımızı sabırsızlıkla bekleyeceğinizi umuyoruz.

Sağlıcakla ve bilimle kalın... Unutmayın #bilimokuyanbilir!

Saygılarımızla,
Özlem Kılıç Ekici